

Брюксел, 14.12.2012
COM(2012) 758 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Годишен доклад по напредъка в изпълнението на дейности на съвместните предприятия по съвместните технологични инициативи (СТИ) през 2011 година

{SWD(2012) 430 final}

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Годишен доклад по напредъка в изпълнението на дейности на съвместните предприятия по съвместните технологични инициативи (СТИ) през 2011 година

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Съвместните технологични инициативи (СТИ) са нов начин за формиране на публично-частни партньорства в промишлените научни изследвания на европейско равнище. Работата по тях започна с пилотни проекти в периода 2007—2008 г. по Седмата рамкова програма¹ в пет стратегически области — въздухоплаване и въздушен транспорт (инициативата „Чисто небе“), обществено здравеопазване (инициативата за иновативни лекарства — IMI), горивни клетки и водородни технологии (инициативата „Горивни клетки и водород“ — FCH), вградени изчислителни системи (инициативата ARTEMIS) и наноелектроника (инициативата ENIAC). Програмата SESAR² („Изследване на управлението на въздушното движение в единното европейско небе“) също следва да бъде посочена, тъй като тя се финансира по Седмата рамкова програма. Като обединяват промишления сектор, научноизследователската общност, регулаторни органи и ЕС за създаване на общи програми за научни изследвания и инвестиране в широкомащабни международни изследователски дейности, СТИ разкриват интересни възможности за Европа, особено в сегашните времена на световен икономически спад, за укрепване на нейната конкурентоспособност въз основа на принципите на високите научни постижения, отвореността и иновативността.

Годишен доклад за напредъка, постигнат от съвместните предприятия по съвместните технологични инициативи („СП по СТИ“), се изисква съгласно член 11, параграф 1 от регламентите на Съвета за създаване на отделните СП по СТИ, който гласи, че „Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета годишен доклад за постигнатия напредък от съвместното предприятие по [наименование на СТИ]. В този доклад се дава подробна информация за изпълнението, включително броят на представените предложения, броят на подобрените за финансиране предложения, видът на участниците, включително дали са малки и средни предприятия (МСП), както и статистика по държави“.

¹ Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.), (ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1).

² В настоящия документ не се докладва за дейността на Съвместното предприятие (СП) за разработване на ново поколение Европейска система за управление на въздушното движение (SESAR). Въпреки че СП SESAR е със същото правно основание както другите СП, то се финансира по Седмата рамкова програма и програмите за трансевропейски транспортни мрежи за различен период от време и се различава от другите СП по механизмите за управление и за докладване.

Настоящият годишен доклад за 2011 г. следва първите междинни оценки на съвместните предприятия, извършени съгласно член 11, параграф 2 от съответните регламенти на Съвета. Той предоставя информация на Европейския парламент и на Съвета и очертава напредъка, постигнат от СП по СТИ от тяхното създаване насам.

Докладът започва с кратко представяне на СП по СТИ, след което се обобщават основните им постижения през 2011 г. и се очертават областите за подобрене в бъдеще. Той е придружен от работен документ на службите на Комисията с предмет главно количественото изражение на изследователските дейности на съответните СП по СТИ през 2011 г. Освен това той включва актуализирана информация за резултатите и напредъка по отношение на поканите за представяне на предложения, публикувани през предходните години.

2. СЪВМЕСТНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПО СЪВМЕСТНИТЕ ТЕХНОЛОГИЧНИ ИНИЦИАТИВИ

Съвместните технологични инициативи се реализират под формата на съвместни предприятия съгласно член 187 от Договора за функционирането на ЕС, който гласи, че „Съюзът може да създаде смесени предприятия или всякакви други структури, необходими за ефективното осъществяване на програмите за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности на Съюза“. Те са „органи на Общността“ по силата на член 185 от Финансовия регламент на ЕС³. Те представляват важна новост в Седмата рамкова програма (7РП), въведена в подкрепа на ключови области на научните изследвания и технологичното развитие, които могат да допринесат за конкурентоспособността на Европа и качеството на живот, но за които съществуващите инструменти по 7РП не са най-подходящи⁴.

В съответствие със специфичната програма „Сътрудничество“ на 7РП през 2007—2008 г. бяха създадени следните пет СП по СТИ за ограничен период, приключващ на 31 декември 2017 г.:

- (1) **СП „Въздухоплаване и въздушен транспорт (Чисто небе)“ (Clean Sky JU)** за повишаване на конкурентоспособността на европейския въздухоплавателен сектор и същевременно за намаляване на вредните емисии и на шума, създадено с Регламент (ЕО) № 71/2008 на Съвета от 20 декември 2007 г.;
- (2) **СП по Инициативата за иновативни лекарства (IMI JU)** за подкрепа на разработването на по-добри и по-безопасни лекарства за пациентите, създадено с Регламент (ЕО) № 73/2008 на Съвета от 20 декември 2007 г.;
- (3) **СП „Горивни клетки и водород“ (FCH JU)** за ускоряване на разработването и внедряването на технологии в областта на горивните клетки и водорода, създадено с Регламент (ЕО) № 521/2008 на Съвета от 30 май 2008 г.;
- (4) **СП „Вградени изчислителни системи“ (ARTEMIS JU)** за подпомагане на европейската промишленост да укрепи и засили своите водещи позиции в тази област, създадено с Регламент (ЕО) № 74/2008 на Съвета от 20 декември 2007 г.;
- (5) **СП „Наноелектроника“ (ENIAC JU)** с цел да се постигне много високата степен на миниатюризация, необходима за следващото поколение наноелектронни елементи, създадено с Регламент (ЕО) № 72/2008 на Съвета от 20 декември 2007 г.

В качеството си на съучредител Европейската комисия отговаряше за създаването и първоначалното функциониране на СП по СТИ. След като те изградиха своята правна и финансова рамка и демонстрираха способността си да изпълняват свой собствен

³ Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 г. относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности, ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1.

⁴ Работен документ на службите на Комисията „Съвместни технологични инициативи: контекст, състояние и основни характеристики“, SEC(2007) 692, Брюксел, 15.5.2007 г.

бюджет, ARTEMIS, IMI и „Чисто небе“ получиха автономия през октомври—ноември 2009 г., последвани от ENIAC през май и FCH през ноември 2010 г. Следователно 2011 г. беше първата пълна година, през която всички СП по СТИ функционираха самостоятелно.

Съвместните предприятия подбират проекти чрез открити годишни покани за предложения на състезателна основа, като следват процедура за представяне и оценяване на предложения на един или два етапа. Те предоставят финансиране за **съвместни проекти** и осъществяват **координационни и спомагателни дейности**. Поканите за представяне на предложения, публикувани от СП „Чисто небе“, са по-специфични по обхват и с по-къс срок, като се очакват резултати с по-високо равнище на технологична готовност. „Чисто небе“ публикува по няколко покани годишно.

3. НАПРЕДЪК, ПОСТИГНАТ ПРЕЗ 2011 ГОДИНА, И ОСНОВНИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

3.1. Резултати от първата междинна оценка

Изискват се две междинни оценки на СП съгласно регламентите на Съвета за тяхното създаване. Своевременно беше извършена първата междинна оценка на тяхното качество и ефективност, както и на осъществения напредък за постигане на целите им. Във всички доклади се заключава благоприятно становище; в тях е изразено съгласие, че дейността на СП следва да продължи и след 2013 г., и е възприета обща позиция по следните въпроси. Първо, оценяващите комисии подкрепиха препоръките на т.нар. група на „шерпите“ (Sherpa Group)⁵, а именно *„че сегашната правна рамка трябва да бъде рационализирана, за да отговаря на целите на създаване и осъществяване на бъдещите СТИ“*. В тази връзка следва да бъдат преразгледан сегашният статут на СТИ като „орган на Общността“. Тя препоръчва засилване и рационализиране на процесите и на вземането на решения. Тя посочи и необходимостта от по-структурирана координация и взаимно допълване със 7РП и с националните програми и фондове; от по-добри комуникации, за да се увеличи забележимостта на действията по СТИ, насочени към широката общественост и на международно равнище; и от систематично събиране на данни и система за наблюдение на ключови показатели за ефективност.

Експертните съвети установиха специфични проблеми и предизвикателства и формулираха редица препоръки за действия от страна на различните заинтересовани страни (СП, Европейската комисия, промишлеността, държавите членки, управителните съвети и др.). Подробности за оценките са дадени в *работния документ на службите на Комисията*.

⁵ Комисията възложи на групата на „шерпите“ през юли 2009 г. да направи преглед на първоначалния опит по създаването на СТИ по линия на 7РП. Нейните членове произхождат от промишлени партньори на СТИ и от публично-частни партньорства по Плана за възстановяване. Срещите бяха председателствани от Генералния директор на ГД „Изследвания“ и на тях присъстваха много други служители на Комисията. За нейните заключения и препоръки вж. доклада „Съвместно проектиране на „идеалния дом“ за публично-частни партньорства в европейските научни изследвания“ (януари 2010 г.), на следния интернет адрес: ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/fp7/docs/jti/jti-sherpas-report-2010_en.pdf.

Реакцията на Комисията във връзка с оценките на „Чисто небе“, IMI и FCH беше публикувана през септември 2011 г. като работен документ на службите на Комисията, придружаващ съобщението *„Партньорство в областта на научните изследвания и иновациите“*, (COM(2011) 572). През декември 2010 г. беше публикувано нейното съобщение *„Първа междинна оценка на съвместните технологични инициативи ARTEMIS и ENIAC“* (COM(2010) 752) заедно с работен документ на службите на Комисията с подробности за реакцията ѝ.

За СП „Чисто небе“, IMI и FCH експертните съвети препоръчаха незабавни действия за подобряване на комуникациите с гражданите, въвеждане на ключови показатели за ефективност и поемане на отговорността за оперативното управление от изпълнителните директори на СП, а не от управителните съвети. За ENIAC и ARTEMIS експертният съвет отправи 18 препоръки към държавите членки, промишления сектор, Комисията и СП. Той настоя държавите членки да поемат многогодишни бюджетни задължения, а промишленият сектор и СП да се ангажират в по-голяма степен с прилагането на европейската стратегия. Комисията беше посъветвана да събира данни с оглед на бъдещи оценки на СП по СТИ.

3.2. Програма за стратегически научни изследвания

Програмите за стратегически научни изследвания (ПСНИ) бяха преработени, за да бъдат определени нови приоритети за СП, да се отговори на сегашните предизвикателства и да се вземе предвид напредъкът в сектора, постигнат през последните години. Повечето СП започнаха работа по тези задачи през 2010 г. и я завършиха през 2011 г.

В областта на въздухоплаването поставените цели за съвместното предприятие „Чисто небе“ бяха преразгледани и беше актуализиран планът за развитие, както и прогнозата за екологичните ползи, които се очакват до края на програмата. Във фармацевтичния сектор беше преработена програмата за стратегически научни изследвания по линия на Инициативата за иновативни лекарства, за да се отразят научният напредък и промените в индустрията. Тази актуализация приключи през 2011 г., като ударението беше поставено върху широкомащабни, новаторски проекти и задаването на осем нови приоритета.

Приоритетите за стратегически изследвания и демонстрационни дейности на СП за горивни клетки и водород също бяха преразгледани през 2011 г. В многогодишния план за изпълнение (МПИ) бяха поставени нови цели за четирите приложни области по инициативата „Горивни клетки и водород“, за да се отрази техническият и научният напредък, постигнат от първия МПИ досега. В резултат на това някои теми няма да бъдат включени в бъдещите покани и ще бъдат въведени шест нови теми. Перспективата за преразгледащите цели също така бе удължена до 2020 г., за да е в съответствие със следващата рамкова програма — „Хоризонт 2020“.

След 2006 г., когато европейската технологична платформа ARTEMIS оповести първата си програма за стратегически научни изследвания, за вградените изчислителни системи възникнаха нови технически възможности и предизвикателства, поради което ПСНИ на ARTEMIS също беше актуализирана и бяха преразгледани научноизследователските приоритети за разработване и внедряване на ключови технологии в различните области на приложение. Преработената ПСНИ дава ясна

представа за това от какво се нуждаят всички участници в научноизследователската дейност и иновациите в Европа през следващото десетилетие, за да стане възможна появата на нови пазари и приложения от голямо значение за обществото.

За СП ENIAC за наноелектронни елементи през 2011 г. бяха публикувани покани за предложения за всички технологични области и за 9 от общо 16 области на приложение. Следващите покани през 2012 г. ще обхващат всички приложни и технологични области.

3.3. Комуникации и администрация

Една от препоръчаните цели в междинните оценки на съвместните предприятия през 2011 г. е те да възприемат по-активен и целенасочен подход към комуникациите си, особено с малки и средни предприятия (МСП) и с изследователската общност, с оглед да се увеличи участието на последните в научноизследователските проекти. Препоръчва се СП по СТИ да изготвят и изпълняват ясни планове за комуникация и разпространение на информация, да изградят свой собствен облик и да работят повече за полезни взаимодействия с национални програми и за международно сътрудничество със заинтересовани страни от държави извън ЕС.

През 2011 г. действително се обърна специално внимание на комуникациите, като се наблегна върху популяризирането на дейностите на СП сред европейските граждани и върху разпространението на първоначалните резултати. Както СП „Чисто небе“, така и СП „Горивни клетки и водород“ се сдобиха с нови уебсайтове. Бяха актуализирани информационните страници, редовно се разпространяваха бюлетини (от IMI и „Чисто небе“), както и списание върху хартия (ARTEMIS), и бяха публикувани съобщения за медиите относно значителни постижения. Представители на съвместните предприятия участваха в международни конференции и бяха проведени специални мероприятия във връзка с публикуването на покани за представяне на предложения. В таблиците в приложението и в работния документ на службите на Комисията са посочени основните комуникационни дейности на всяко съвместно предприятие.

През октомври 2011 г. петте СП по СТИ за първи път съвместно организираха едноседмична проява „Иновации в действие“ в сградата на Европейския парламент в Брюксел. Домакин на проявата беше Мария да Граса Карвалю, член на ЕП. През седмицата беше показана обща изложба, а по линия на всяка съвместна технологична инициатива се проведе отделна конференция със сесии по специфични теми. Представители на медиите присъстваха на съвместна пресконференция и отразиха проявата. Изпълнителните директори на всичките пет СП представиха най-значителните успехи на своите организации, а генерален директор и заместник генерален директор от Комисията участваха в разискванията.

Научноизследователските дейности по СТИ бяха в пълен ход и през 2011 г. са постигнати първите успехи. За някои проекти са спечелени награди за особено новаторство, а други са признати като отлични за научноизследователските постижения по тях (виж „Примери за успехи“ в таблиците в приложението).

В административно отношение, петте съвместни предприятия се преместиха успешно през януари 2011 г. от сграда на Комисията в специално предназначени за тях

помещения в центъра на Брюксел. До края на годината бе постигнат напредък в подбора на персонал: „Горивни клетки и водород“ и ENIAC изцяло попълниха персонала си; този процес почти беше завършен за IMI, „Чисто небе“ и ARTEMIS, но IMI беше с три незаети временни длъжности и един договорно нает служител над разрешения брой. Набирането на персонал за съвместното предприятие „Чисто небе“ е в съответствие с решението на управителния съвет, но имаше едно незаето работно място за договорно нает служител и спешна нужда от допълнителен персонал за справяне с трудовото натоварване, което не беше по силите на наличния персонал, поради което временно бяха наети допълнителни служители. В ARTEMIS имаше две свободни места за договорно наети служители.

Съвместните предприятия спазваха изискванията за планиране и за докладване, като техните управителни и консултативни органи редовно провеждаха заседания, а управителните им съвети одобриха стратегически документи, като например окончателните отчети за 2010 г. и проектобюджетите. През 2011 г. бяха избрани нови председатели на управителните съвети на „Чисто небе“ и на „Горивни клетки и водород“.

3.4. Оперативен напредък

Съвместните предприятия се стремят да съгласуват ресурсите и финансирането от промишления сектор и от публичните органи, така че да постигнат полезни взаимодействия и да спомагат за изграждането на бъдещия растеж и конкурентоспособност на Европа, както и за нейното устойчиво развитие. През 2011 г. петте съвместни предприятия публикуваха още покани за представяне на предложения в съответствие със своите програми за стратегически научни изследвания и продължиха да оценяват предложенията, постъпили в резултат на предишни покани, и да договарят безвъзмездните средства по тях. Тъй като те се различават по брой на поканите, теми, етапи на оценяването, сектори и управление, постигнатият оперативен напредък през 2011 г. в резултатите от поканите се докладва в отделни раздели по-долу.

4. НАПРЕДЪК, ПОСТИГНАТ ОТ СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ „ЧИСТО НЕБЕ“

За периода 2008—2013 г. за „Чисто небе“ беше определен общ бюджет от 1,6 милиарда евро: максимум 800 милиона евро финансово участие на Европейската комисия и съответстващо нефинансово участие на промишления сектор, на стойност най-малко 800 милиона евро. За „Чисто небе“ са определени три основни цели: i) да се ускорят екологичните подобрения в системата за въздушен транспорт (СВТ) чрез въвеждането на авангардни технологии и опитни образци в естествена големина; ii) да се подобри цялостното въздействие на СВТ върху околната среда (намаляване на шума, емисиите и консумацията на гориво); и iii) да се укрепи европейският въздухоплавателен сектор по проект от общ интерес.

Работата на СП „Чисто небе“ трябва да се оценява с оглед на неговите специфични характеристики, и по-специално на значителното участие на промишления сектор в съвместното предприятие на различни равнища — от стратегическото управление до определянето и описанието на теми за покани за предложения и прякото участие в оценяването на проектите. За разлика от другите СП, „Чисто небе“ прибягва главно към отпускане на безвъзмездни средства за посочени бенефициери, а не толкова към покани

за представяне на предложения. В действителност основните му постижения са резултат от работата на неговите членове, организирани в шест различни технически области, наречени интегрирани технологични демонстратори (ИТД), подпомагани от един т.нар. технологичен оценител, който постоянно наблюдава и оценява резултата. Налице е ефективна и организирана координация с други организации — особено със съвместното предприятие за разработване на ново поколение Европейска система за управление на въздушното движение (SESAR).

Голяма част от общия бюджет (600 милиона евро, т.е. 75 %) се разпределя между тези членове или „посочени бенефициери“; останалите 200 милиона евро се разпределят по покани за представяне на предложения. Тези покани се публикуват редовно, но еднократно, когато членове на ИТД изразят потребност от допълнителни специфични научноизследователски дейности, за да завършат своята работа. Следователно поканите на „Чисто небе“ за представяне на предложения са насочени, обхващат различни теми (между 23 и 58 през 2011 г.) и са с кратка продължителност (средно от шест месеца до една година).

През 2011 г. СП „Чисто небе“ завърши оценката на покана № 7 и публикува три покани за представяне на предложения: № 8, 9 и 10. То работеше по 159 теми с общо 325 партньори от 22 страни, подбрани след покана № 10. Таблицата по-долу дава обща представа за поканите, публикувани и оценени от „Чисто небе“ през 2011 г., включително за съответните подадени и оценени предложения.

Означение на поканата		Брой теми	Предложения			Резултати от оценката		Процент на успеваемост (%)	Индикативен бюджет [макс. финансиране] (млн. евро)	Резултат от поканата (млн. евро)
			Представени	Допустими	% на допустимите	Над прага	Подбрани за финансиране			
7	SPI-JTI-CS-2010-05	38	71	67	94,37 %	45	29	64 %	23,0	14,6
8	SPI-JTI-CS-2011-01	58	127	119	93,70 %	84	49	58 %	31,9	22,5
9	SPI-JTI-CS-2011-02	23	62	59	95,16 %	32	16	50 %	12,7	6,1
10	SPI-JTI-CS-2011-03	40	62	60	96,77 %	35	24	68 %	19,5	9,4
ОБЩО		159	322	305	95 %	196	118	60 %	87,1	52,6

В сравнение с другите съвместни предприятия общият брой на отзовалите се на поканите е голям, а също и броят на подбраните за финансиране проекти. Участниците са равномерно разпределени между научноизследователските организации, промишления сектор, университетите и МСП. Въпреки това през 2011 г. инициативата „Чисто небе“ изглеждаше по-малко привлекателна за държавните органи и

регулаторните агенции. Много голям брой от участниците във финансираните проекти са МСП (37 %); през периода 2008—2011 г. МСП получиха 38 % от предоставените от ЕС финансови средства за „Чисто небе“⁶.

Съгласно наличните данни за финансираните проекти, на поканите с № 7 до 10 са се отзовали участници от 23 държави. По държави най-много бяха участниците от Обединеното кралство, Германия, Испания, Италия и Франция, които са с промишлени традиции във въздухоплаването. Измежду всички съвместни предприятия, „Чисто небе“ привлече най-много участници от държавите от ЕС-12. Измежду асоциираните държави водеща е Швейцария с шестима координатори, докато основните международни партньори са Китай и Русия; САЩ не участваха.

Технологичният оценител обхвана четири основни работни пакета за научни изследвания — всички с дейности и резултати през 2011 г. Като цяло изпълнението на плана за 2011 г. беше сериозно предизвикателство. Въпреки някои трудности технологичният оценител успя да въведе засилени механизми за планиране и за контрол за 2012 г. Извършената първа оценка послужи и за своеобразно демонстриране на цялостния процес и се оказа окуражаваща. Качеството и навременността на резултатите следва да се подобрят значително през 2012 г. и ще бъдат наблюдавани отблизо от съвместното предприятие като основен приоритет.

За повече информация, включително примери за успехи, виж „СП „Чисто небе“: основните постижения през 2011 г. накратко“ в приложението.

5. НАПРЕДЪК, ПОСТИГНАТ ОТ СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ ПО ИНИЦИАТИВАТА ЗА ИНОВАТИВНИ ЛЕКАРСТВА

За периода 2008—2013 г. на СП по Инициативата за иновативни лекарства (IMI) беше отпуснат общ бюджет в размер на 2 милиарда евро. Европейската комисия участва с максимум 1 милиард евро от бюджета на своята Седма рамкова програма, на която сума трябва да съответства нефинансово участие (изразяващо се предимно в изследователски дейности) на стойност поне още 1 милиард евро от страна на дружества, членуващи в Европейската федерация на фармацевтичните индустрии и асоциации (EFPIA). Това означава, че IMI е най-голямото европейско публично-частно партньорство (ПЧП) във фармацевтичния сектор, а също и измежду всички ПЧП.

Основните цели на IMI са: i) да създаде по-благоприятна среда за сътрудничество във фармацевтичната научноизследователска и развойна дейност (НИРД) в Европа; ii) да ускори разработването на по-ефективни и по-безопасни лекарства за пациентите; и iii) да се повиши конкурентоспособността на фармацевтичния сектор на ЕС. Главните предизвикателства са: i) от промишлен характер: недостатъчните инвестиции в НИРД; ii) от научен характер: технологичната сложност; и iii) от европейски характер: научните изследвания в Европа са разпокъсани.

⁶ Делът от 38 % на МСП се отнася само до тяхното участие по поканите за представяне на предложения. Само 200 милиона евро от финансирането от ЕС за „Чисто небе“ са предназначени за разпределение по покани за представяне на предложения, докато 600 милиона евро се разпределят между „посочени бенефициери“.

Индустриални партньори участват активно в IMI; особено дружества от EFPIA участват много повече в проекти по IMI, отколкото в здравни проекти по РП7. Друга особеност на IMI е двуетапният процес по поканите за представяне на предложения: на първия етап кандидатите изпращат декларация за изразяване на интерес, след което на втория етап класираните на челните места участници и консорциумът EFPIA получават покана да формират цялостен проектен консорциум и да изготвят пълно предложение за проект.

През 2011 г. IMI завърши оценката на покана № 3 и публикува четвърта покана за представяне на предложения. Таблицата по-долу дава обща представа за поканите, публикувани и оценени през 2011 г., с данни за представените декларации за изразяване на интерес (ДИИ) и оценените пълни предложения за проекти (ППП).

Означение на поканата	Брой теми	Представени ДИИ	Допустими ДИИ	% на допуснатите	ДИИ над прага	ППП, избрани за финансиране	Процент на успеваемост (избрани ППП/представени ДИИ)
2010-03	7	32	30	93,75 %	16	7	21,88 %
2011-04	7	86	80	93,02 %	30	7	8,14 %
ОБЩО	14	118	110	93,4 %	46	14	11,86 %

Покани № 3 и 4⁷ привлякоха широк интерес и голям брой кандидати: 1377. Поради ограничения брой теми обаче само 20 % (266) от първоначалните кандидати накрая бяха включени в проектите, избрани за финансиране, заедно с участници от промишления сектор — около 50 екипа от дружества от EFPIA се присъединиха към консорциумите. Общият брой на отзовалите се на поканите за представяне на предложения през 2011 г. е 316, което означава 23 % среден процент на успеваемост.

Типологията на участниците в IMI е много специфична. Промишлеността е добре представена (от дружества от EFPIA и МСП) и е налице също много голямо участие от университети. На първия етап са представени значителен брой ДИИ от МСП, следвани от други участници и организации на пациенти, но повечето от участниците в избраните накрая за финансиране проекти са от академичните среди (208), следвани от EFPIA (53) и МСП (47), като последните представляват 17,7 % от общия брой на участниците. МСП получиха 13,56 % от предоставените от ЕС финансови средства за периода 2008—2011 г.

По отношение на географското разпределение на кандидатите наличните данни се отнасят до покана № 3. Участниците в печелившите проекти (123, с изключение на дружества от EFPIA) са от 19 държави — главно от Обединеното кралство, Германия,

⁷

Дружествата от EFPIA не са включени в първия етап от процеса (ДИИ), те се вземат предвид само когато става въпрос за ППП и предложения, избрани за финансиране.

Нидерландия, Франция и Швеция. Чешката република и Унгария са единствените представени с по един участник държави от групата ЕС-12 (нови членки на ЕС). Швейцария с шест участници е водеща измежду асоциираните държави, следвана от Израел и Исландия. Що се отнася до международното участие, от САЩ имаше трима участници (колкото и от Испания). По покана № 4 IMI регистрира 143 участници в предложенията, подбрани за финансиране, но географското разпределение все още не е известно.

За повече информация, включително примери за успехи, виж „СП IMI: основните постижения през 2011 г. накратко“ в приложението.

6. НАПРЕДЪК, ПОСТИГНАТ ОТ СП „ГОРИВНИ КЛЕТКИ И ВОДОРОД“

За периода 2008—2013 г. Комисията предостави на съвместното предприятие „Горивни клетки и водород“ (FCH) бюджет от 470 млн. евро. На тази сума се очаква да съответстват парична вноска за текущите разходи и апортни вноски за оперативните разходи от страна на правните субекти, които участват в неговите дейности. Следователно се очаква FCH да разполага с общ бюджет от 940 милиона евро.

Основните цели на „Горивни клетки и водород“ са: i) да ускори разработването и внедряването на технологии за горивни клетки и на водородни технологии; ii) да осигури необходимата база за ускореното пускане на технологиите на пазара в периода 2015—2020 г.; и iii) да изведе Европа на челно място в света по отношение на тези технологии.

СП „Горивни клетки и водород“ използва два вида схеми за финансиране, за да подпомогне широк спектър от дейности за научни изследвания и технологично развитие: съвместни проекти (за фундаментални научни изследвания и демонстрации), както и координационни и помощни действия (за дейности по изграждане на мрежи, включително преднормативни научни изследвания). Друга особеност на СП „Горивни клетки и водород“ е хоризонталният характер на неговата дейност: в допълнение към четирите научни области на приложение, то цели да повиши информираността, да образова обществеността и да подпомогне пазара. Представянето и оценката на предложенията се извършва чрез опростен едноетапен процес.

През 2011 г. СП „Горивни клетки и водород“ публикува една покана за представяне на предложения (FCH-JU-2011-1 — виж таблицата по-долу). Таблицата по-долу съдържа данни за представените и оценените предложения по посочената покана за представяне на предложения.

Означение на поканата	Брой теми	Представени предложения	Допустими предложения	% на допуснатите	Над прага	Подбрани за финансиране	Процент на успеваемост
2011-01	36	82	81	98,78 %	53	30	36,59 %

„Горивни клетки и водород“ привлече широк кръг участници от всички видове, включително държавни органи (напр. национални/регионални органи, енергийни агенции) и неправителствени организации. Това е възможно да се дължи на техния особен интерес към действия за координиране и подкрепа. Участниците също бяха равномерно разпределени между научноизследователските организации и промишления сектор. От общо 667 кандидати, отзовали се на поканата, 225 получиха финансиране за своите проекти. В подбраните за финансиране проекти участват 73 МСП, представляващи 25,6 % от всички участници. През периода 2008—2011 г. МСП са получили 22,15 % от предоставените чрез СП „Горивни клетки и водород“ финансови средства от ЕС.

Отзовалите се на поканата участници са от общо 26 държави, като най-голям е техният брой от Германия, следвана от Обединеното кралство, Франция, Италия и Белгия. Държавите от групата ЕС-12 са добре представени, с 10 участници. Швейцария и Норвегия са водещи (с по седем координатори) измежду асоциираните държави, следвани от Исландия и Турция с по един координатор. Международните партньори включват участници от САЩ, Република Корея, Китай, Канада и Сърбия.

По отношение на административния напредък, СП „Горивни клетки и водород“ преодоля някои от ограниченията за апортните вноски с приемането на 14 ноември 2011 г. на Регламент (ЕС) № 1183/2011 на Съвета за изменение. С това изменение се разреши на участници извън промишления сектор, като например научноизследователската група N.ERGHY с отчитане на нейното членство, да правят апортни вноски, което да се счита за съфинансиране. От това изменение се очакваше също подобряване на равнището на финансиране.

За повече информация, включително примери за успехи, виж „СП „Горивни клетки и водород“: основните постижения през 2011 г. накратко“ в приложението.

7. НАПРЕДЪК, ПОСТИГНАТ ОТ СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ ARTEMIS ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

За периода 2008—2013 г. Комисията предостави бюджет в размер максимум 420 милиона евро на съвместното предприятие за вградени изчислителни системи (ARTEMIS), който беше увеличен чрез съфинансиране от участващите в ARTEMIS държави членки, равняващо се на умножения най-малко с 1,8 принос на ЕС (т.е. на 756 милиона евро). От промишления сектор се очаква съответстващо нефинансово участие, което да е поне еквивалентно на общия принос на органите от общественния сектор.

На 5 юли 2011 г. СП ARTEMIS подписа допълнително административно споразумение с управата на столичния регион Брюксел, Белгия. През декември 2011 г. беше подписано административно споразумение с Полша, с което тя става 23-та държава, членуваша в ARTEMIS, и възнамерява да определи бюджет по поканата за представяне на предложения през 2012 г.

Основните цели на ARTEMIS са справяне с изследователските и структурните предизвикателства, пред които е изправен промишленият сектор за вградени системи, и оказване на помощ на европейската промишленост, за да укрепи и засили тя своите водещи позиции в света в областта на технологиите за вградени изчислителни системи. Основна характеристика на съвместното предприятие е участието на държавите членки във финансирането и управлението наред с ЕС и промишления сектор. Процедурата за

представяне и оценка на предложения е двуетапна: кандидатите най-напред изпращат общо описание на проект (ООП), а след това — пълно предложение за проект (ППП).

През 2011 г. бяха подписани 10 споразумения за отпускане на безвъзмездни средства във връзка с покана № 3 от 2010 г. и беше публикувана покана № 4. Таблицата по-долу дава обща представа за ООП и ППП, представени в отговор на покана № 4, заедно с резултатите от оценката им.

Означение на поканата	Представен и общи описания на проекти (ООП)	Представен и пълни предложения за проекти (ППП)	Допустими предложения	% на допуснатите	Над прага	Подбрани за финансиране	Процент на успеваемост
2011-1	41	27	27	100 %	16	9	22 %

540 кандидати достигнаха етапа на представяне на пълни предложения за проекти по поканата от 2011 г., а 206 участваха във финансираните проекти (средно по 23 участници за проект). ARTEMIS се стреми да насърчава сътрудничеството между всички заинтересовани страни — промишлени предприятия, включително МСП, национални и/или регионални органи, академични институции и научноизследователски центрове, като обединява и насочва научноизследователската работа. През 2011 г. беше налице добър баланс по видове участници, като 71 от тях са научноизследователски организации и академични институции, 73 са партньори от промишления сектор и 62 — МСП. Научноизследователската общност е добре представена и координирана. МСП представляваха 37,9% от всички участници през 2011 г. и получиха 19,18 % от финансирането от ЕС за ARTEMIS за периода от 2008—2011 г.

Участниците във финансираните проекти бяха от 17 държави — най-вече от Испания, Италия, Германия, Финландия, Франция и Австрия. Държавите от ЕС-12 също бяха представени — от Чешката република, Латвия и Естония. Само една асоциирана държава участваше в проектите, подбрани за финансиране — Норвегия, но с голям брой участници (6). САЩ беше единственият международен партньор — с един участник.

За повече информация вижте „СП ARTEMIS: основните постижения през 2011 г. накратко“ в приложението.

8. НАПРЕДЪК, ПОСТИГНАТ ОТ СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ ENIAC

За периода 2008—2013 г. Комисията предостави бюджет в размер максимум 450 милиона евро на съвместното предприятие за наноелектроника (ENIAC), който беше увеличен чрез съфинансиране от участващите в ENIAC държави членки, равняващо се на умножения най-малко с 1,8 принос на ЕС (810 милиона евро). От промишления сектор се очаква съответстващо нефинансово участие, което да е поне еквивалентно на общия принос на органите от общественния сектор.

Основните цели на ENIAC са: i) да се грижи за научни изследвания и иновации в областта на наноелектронните технологии, както и за тяхното внедряване в

интелигентни системи; ii) да подпомага европейската промишленост да укрепи и засили своите позиции в областта на наноелектронните технологии и системи; и iii) да допринася за по-нататъшното вграждане и миниатюризация на устройствата, както и за увеличаване на техните функционални възможности, като същевременно създава нови материали, оборудване и процеси. Както при ARTEMIS, основна характеристика на ENIAC е участието на държавите членки във финансирането и управлението наред с ЕС и промишления сектор. Процедурата за представяне и оценка на предложения също е двуетапна (първо ООП и после ППП).

През 2011 г. тенденцията към намаляване на ангажиментите на членуващите в ENIAC държави се обърна и увеличението на ангажиментите се очаква да продължи през 2012 г. Беше установено обаче, че съотношението от 1,8 между отпусканите от държавите членки безвъзмездни средства за проекти и съответните средства от СП ENIAC вероятно няма да бъде постигнато до края на съществуването на съвместното предприятие. Вследствие на това Общественият съвет взе решение да се намали участието на съвместното предприятие ENIAC от 16,7 % на 15 % от общата сума на допустимите разходи и на до 52 % от вноските на членуващите в ENIAC държави по поканите за представяне на предложения. В резултат на това съотношението следва да се доближи до 1,8 при условие че: i) СП ENIAC използва максималната вноска на ЕС, предвидена в съответния регламент на Съвета, и ii) членуващите в ENIAC държави финансират своите участници по процентни ставки, подобни на прилаганите в миналото.

През 2011 г. ENIAC публикува две покани — № 4 и 5 за представяне на предложения (последната е с едноетапна процедура поради краткия срок). Таблицата по-долу дава обща представа за резултатите по двете покани, публикувани и оценени през 2011 г.

Означение на поканата	Представен и общи описания на проекти (ООП)	Представен и пълни предложения за проекти (ППП)	Допустими предложения	% на допуснатите	Над прага	Подбрани за финансиране	Успеваемост % (на ниво ППП)
2011-1	20	9	9	100%	7	6	66,7%
2011-2	NA	8	7	87,50%	6	6	75,0%
ОБЩО	20	17	16	93,75%	13	12	70,85%

От 286-те кандидати, изпратили пълни предложения за проекти (ППП) по поканите на ENIAC от 2011 г., 195 бяха подбрани за финансиране, което е високо равнище на успеваемост. Разпределението на партньорите е много специфично за сектора: научноизследователските организации (50), промишленият сектор (71) и МСП (74) са представени приблизително поравно, докато органите от общественния сектор и академичните институции отсъстват. МСП представляваха 37,9 % от всички участници през периода 2008—2011 г. и получиха 13,30 % от предоставените от ЕС финансови средства.

Отзовалите се на поканите са от 19 държави — най-вече от Нидерландия, следвана от Италия, Франция, Германия и Австрия. Представени са и държави от групата ЕС-12 — най-вече от Чешката република, Полша и Словакия. Добро е участието на асоциираните

държави с водещи позиции на Израел, с 5 участници, Норвегия (3) и Швейцария (1). Отсъстваха обаче международни партньори.

Към края на 2011 г. съвместното предприятие ENIAC публикува покана за заявяване на интерес към създаване на пилотни линии. С тази покана се цели подготовката на СП като предпочитан инструмент за прилагане на политиката относно главните базови технологии (ГБТ) с оглед да се подобрят позициите на Европа в шест от тях, включително в областта на наноелектрониката. Пилотните линии ще дадат възможност за иновации с по-високо равнище на технологична готовност (4—8), осигуряващи преминаването към „Хоризонт 2020“.

За повече информация, включително примери за успехи, виж „СП ENIAC: основните постижения през 2011 г. накратко“ в приложението.

9. ОБЩ НАПРЕДЪК, ОСЪЩЕСТВЕН ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

9.1. Участие на заинтересованите страни

Благодарение на опита, придобит в процеса на създаване на СП, вече е възможно да се направи равностойка за напредъка, постигнат по отношение на участието.

	<i>Брой участници в представени предложения (2011 г.)</i>	<i>Брой участници в проекти, подбрани за финансиране (2011 г.)</i>
<i>„Чисто небе“</i>	<i>600</i>	<i>238</i>
<i>Инициатива за иновативни лекарства (IMI)</i>	<i>1377</i>	<i>319</i>
<i>„Горивни клетки и водород“ (FCH)</i>	<i>667</i>	<i>285</i>
<i>ARTEMIS</i>	<i>540</i>	<i>206</i>
<i>ENIAC</i>	<i>286</i>	<i>195</i>
<i>Общо</i>	<i>3470</i>	<i>1243</i>

През 2011 г. съвместните предприятия регистрираха 3470 участници в представените предложения, докато броят на участниците във финансираните проекти бе 1243. Общото равнище на успеваемост от 35,8 % е многообещаващо и може да се счита за успех, като се има предвид, че СП провеждат много специфични, определяни от промишлеността научни изследвания.

СП положила усилия за разширяване на участието, например чрез подобряване на общуването с потенциални кандидати по откритите покани за представяне на предложения. Бяха проведени целенасочени информационни дни и нарасна участието на СП в семинари, прояви и големи технологични панаири и изложения. Напредък бе постигнат и в популяризирането на СТИ сред обществото. Почти всички уебстраници на СТИ бяха преработени с оглед да предоставят по-добра и по-лесно достъпна информация.

Това действие спомогна инициативите на СП по СТИ да станат по-достъпни за научноизследователските общности. В резултат на това IMI, например, получи два пъти повече декларации за изразяване на интерес в отговор на втората си покана, отколкото по първата.

Разпределението по видове на заинтересованите страни, участващи в научноизследователски проекти, се променя в зависимост от съвместното предприятие:

- Участниците в проекти, финансирани от СП „Горивни клетки и водород“, са разнообразни, като във финансираните проекти са представени всички заинтересовани страни: 77 научноизследователски организации, 49 университета, 76 големи промишлени предприятия, 73 МСП, 7 други и 3 органа от общественния сектор от общо 285 участници.
- IMI привлече около 50 участници от дружества от EFPIA (големи промишлени предприятия), 208 университета, 47 МСП, 6 организации на пациенти и 5 други.
- Сред участниците в проектите, финансирани от „Чисто небе“, ARTEMIS и ENIAC, отсъстват органи от общественния сектор или от категорията „други“.
- От промишления сектор са 73 участници в ARTEMIS, 71 в ENIAC и 53 в „Чисто небе“.
- От университети са 54 участници в „Чисто небе“, а за ARTEMIS университетите са включени в категорията на научноизследователските организации.
- От научноизследователски организации са 43 участници в „Чисто небе“, 71 в ARTEMIS и 50 в ENIAC.

След две години цялостна дейност участието на заинтересованите страни изглежда като цяло добре балансирано, въпреки че все още има възможности за подобрене за по-слабо представените категории.

При разглеждането на данните за участието и представителността трябва да се има предвид, че целеви резултати се очакват във всеки технологичен сектор.

9.2. Иновационното измерение и участието на МСП

Сега действащите пет съвместни предприятия могат вече да се разглеждат като иновативен модел за осъществяване на научни изследвания. Партньорството между обществен и частен сектор е важна стъпка напред за пазарната реализация на резултатите от научните изследвания. СП по СТИ изготвят своите научноизследователски програми в тясно сътрудничество с промишлеността, с цел резултатите да бъдат приложени на практика във възможно най-кратък срок. Този процес на ускорено използване на резултатите от научноизследователската дейност ще

бъде допълнително усилен при „Хоризонт 2020“, по-специално за целта „Водещи позиции в промишлеността“.

Като се има предвид горното, вече можем да очертаем елементи, които позволяват първоначална оценка на иновациите, осъществени от петте СП в 2011 г., въпреки че настоящият доклад няма за цел да представи подробен анализ на този аспект.

- Концепцията за равнище на технологична готовност (РТГ) беше въведена в съвместното предприятие „Чисто небе“ и проектите, представени в отговор на открити покани за представяне на предложения, се оценяват и по отношение на степента на зрялост на технологиите. РТГ се използва за оценяване и сравняване на различните етапи на развитие на дадена технология. Максималното равнище 6 се отнася за научноизследователски проекти, при които се достига етап, непосредствено предхождащ разработването на конкретен продукт.
- В ARTEMIS се използват показатели за зрялост и за участието на МСП в предложенията, за да се улесни оценяването на тези проекти, които най-добре могат да допринесат за разработването на иновации въз основа на научни изследвания.
- В годишните планове за СТИ присъстваха редица дейности за създаване на прототипи и демонстрации. За „Чисто небе“ през 2011 г. бяха открити 15 научноизследователски теми за създаване на опитни образци („демонстратори“) и 1 тема — за прототипи. За „Горивни клетки и водород“ имаше 7 теми за създаване на опитни образци и една за доказване на концепция, насочена към системи от горивни клетки.
- През 2011 г. ENIAC въведе специална награда за иновации „ENIAC Innovation Award“, с която се отличават приключващи или завършени напоследък проекти, довели до най-значими иновации. За първи носител на наградата беше определен проектът E3Car с 28 опитни образци и общ бюджет в размер на 180 милиона евро.
- Две съвместни предприятия също спечелиха награди за иновации:
 - „Чисто небе“ получи награда на проявата „Inter Airport Europe“ в Мюнхен за проекта TaxiBot за намирането на новаторско решение, приложимо за влекачи без водило за рулиране на въздухоплавателни средства на летища, което намалява въздействието върху околната среда.
 - Едно от по-малките дружества, активно участващи в „Горивни клетки и водород“, получи на Конвента за иновациите през 2011 г. наградата на ЕС за жени новатори. Италианско дружество с 40 служители разработи първата самозареждаща се система с водородни горивни клетки за резервно електрозахранване, която представлява по-чиста, основана на възобновяем енергиен източник алтернатива на оловно-киселинните батерии и дизеловите генератори.

По този начин съвместните предприятия постигнаха през 2011 г. **по-нататъшен напредък в знанията и научното качество** с проекти, които са с потенциално въздействие върху промишлеността и изследователската среда.

В областта на въздухоплаването беше разработена нова система с цел намаляване на производствените разходи и на разходите за поддръжка: Breakthrough Laminar Aircraft Demonstrator in Europe (BLADE — „Опитен образец на принципно ново ламинарно

въздухоплавателно средство в Европа“) и в ход са анализи на икономиката на въздушния транспорт, обхващащи и изискванията на новите нормативни актове в областта на опазването на околната среда, в рамките на проекта Contribution of Airlines for the Reduction of Industry Nuisances and Gases (CARING — „Принос на въздушните превозвачи за намаляване на вредните въздействия и газове от сектора“).

Подпомагайки разработването на по-добри и по-безопасни лекарства за пациентите, базата данни NEWMEDS е най-голямото хранилище на данни от клинични изпитвания на антипсихотични средства, като съдържа получени от петте водещи фармацевтични дружества в тази област данни за 23 401 пациенти. Важно е да се подчертае, че за първи път конкуриращи се дружества проявяват обща воля да разкрият и споделят резултатите от своите клинични изпитвания. Това е съществена подкрепа за целенасочени и съобразени с конкретния индивид здравни грижи.

В транспортния сектор проектът Clean Hydrogen In European Cities (CHIC — „Чист водород в големите европейски градове“) е за въвеждане на екологосъобразни градски автобуси в големите европейски градове, за да се намали въздействието на автобусите върху околната среда, и за насърчаване на работа по тях с цел да се ускори пускането им на пазара. По финансирания проект E3Car, отнасящ се до управлението на силовото предаване на електрически превозни средства, се постигна подобрене на преобразуването и разпределението на енергията, както и увеличаване на енергийната ефективност съответно с 10 % и 35 %, а също така се осигури конкурентна среда от 28 опитни образца.

Съвместните предприятия насърчаваха МСП за участие, като през 2011 г. бяха постигнати добри резултати: около 28 % от успешно представилите се участници бяха МСП. Измежду петте съвместни технологични инициативи ENIAC се оказа най-привлекателната за МСП с дял от 37,9 % в общия брой на участниците в нея, следвана от „Чисто небе“ (37 %)⁸; ARTEMIS (31 %); „Горивни клетки и водород“ (25,6 %) и IMI (17,7 %)⁹. Средният дял на финансирането от ЕС за МСП общо за всички съвместни предприятия по СТИ за периода 2008—2011 г. беше малко над 21 %, което надвишава общата цел за 7РП от 15 %. Таблицата по-долу представя подробен преглед на участието на МСП в петте съвместни предприятия — както в представени предложения, така и в проекти, подбрани за финансиране (през 2011 г.).

	<i>Брой участници в представените предложения</i>	<i>Брой участници в избраните за финансиране проекти</i>
„Чисто небе“	239	88
Инициатива за иновативни лекарства (IMI)	263	47
„Горивни клетки и водород“	174	73

⁸ Делът от 37 % на МСП се отнася само за тяхното участие по поканите за представяне на предложения. Само 200 милиона евро от финансирането от ЕС за „Чисто небе“ са предназначени за разпределение по покани за представяне на предложения, докато 600 милиона евро се разпределят между „посочени бенефициери“.

⁹ Съответните процентни стойности за участието на МСП в отделните СТИ се отнасят за 2011 г.

<i>водород“ (FCH)</i>		
<i>ARTEMIS</i>	182	62
<i>ENIAC</i>	109	74
<i>Общо</i>	967	344

Броят на участващите МСП категорично показва, че съществува добър баланс на научноизследователските дейности, съобразени с МСП, в които техният принос е от съществено значение за постигането на по-общи цели на научните изследвания и иновациите.

С напредъка, постигнат през 2011 г., съвместните предприятия по СТИ са на път да оползотворят своя потенциал за иновации и да допринесат за справянето с бъдещите предизвикателства по програмата „Хоризонт 2020“.

9.3. Участие по географско местоположение

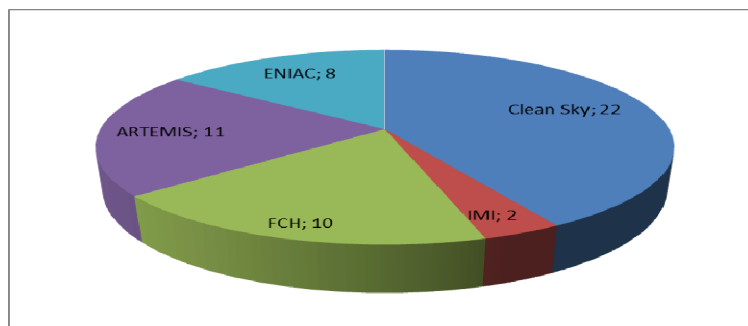
Участниците в изпълнението на програмите за стратегически научни изследвания на петте съвместни предприятия са от средно **20 държави членки**. Най-разнообразни са участниците в „Горивни клетки и водород“, включващи множество международни партньори. Основните участници са от държави членки, които разполагат с модерна индустриална среда, допълвана от динамични системи от МСП, научноизследователски центрове и университети.

	<i>Брой държави, участващи в проекти, избрани за финансиране</i>	<i>Основни участници¹⁰</i>
<i>„Чисто небе“</i>	23	<i>Обединеното кралство, Германия, Испания, Италия, Франция</i>
<i>Инициатива за иновативни лекарства (IMI)</i>	15	<i>Обединеното кралство, Германия, Нидерландия, Франция, Швеция</i>
<i>„Горивни клетки и водород“ (FCH)</i>	26	<i>Германия, Обединеното кралство, Франция, Италия, Белгия</i>
<i>ARTEMIS</i>	17	<i>Испания, Италия, Германия, Финландия, Франция и Австрия</i>
<i>ENIAC</i>	19	<i>Нидерландия, Италия, Франция, Германия, Белгия</i>

¹⁰ Най-успешно представящите се държави, класирани по брой на участниците от тях във финансираните проекти.

Трябва да отбележим също, че са участвали всички **държави от ЕС-12** с изключение на само една.

- Като цяло около 15 % от всички участници във финансираните проекти са от държавите от ЕС-12. Най-голямо е участието на държавите от ЕС-12 в „Чисто небе“ — около 10 %, докато тяхното участие в проекти по Инициатива за иновативни лекарства (IMI) е незначително. Диаграмата по-долу показва участието на ЕС-12 в съвместни технологични инициативи през 2011 г. (само във финансираните проекти).

- Най-добре представената държава членка от ЕС-12 е Полша с 18 участия във финансираните проекти (общо 6 в „Горивни клетки и водород“ и ENIAC, 12 в „Чисто небе“) и 5 проекта, координирани от полски организации. Следва Чешката република с 16 участия във финансираните проекти и позиции във всички СТИ — най-вече в ARTEMIS със 7 чешки участия. Румъния е с 6 участия, а Унгария — с 3. За разлика от тях, Литва не участва в нито един от избраните проекти.
- „През 2011 г. „Чисто небе“ организира кръгла маса относно научните изследвания в областта на въздухоплаването в Централна и Източна Европа, с цел да се увеличи участието от по-малко активните региони. Това се счита за добра практика и Комисията желае в бъдеще тя да бъде последвана от останалите СТИ. През 2012 г. Комисията ще проведе допълнителни обсъждания със съвместните предприятия относно начини значително да се увеличи участието от ЕС-12.

Научноизследователските дейности по СТИ се оказаха привлекателни и за асоциираните държави по 7РП, от които бяха около 15 % от участниците. Най-активната **асоциирана държава** през 2011 г. беше Швейцария, следвана от Норвегия и Израел. „Горивни клетки и водород“ привлече най-голям брой участници от асоциираните държави, следвано от „Чисто небе“ и Инициативата за иновативни лекарства. При оценяването на участието на асоциираните държави в ARTEMIS и ENIAC следва да се взема предвид и техният тристранен модел на финансиране.

Държава	Инициатива за иновативни лекарства (IMI)	„Горивни клетки и водород“ (FCH)	„Чисто небе“	Вградени изчислителни системи (ARTEMIS)	Наноелектроника (ENIAC)	Общо
Швейцария	6	7	6		1	20

Норвегия		7	1	6	3	17
Исландия	2	1				3
Израел	2		2		5	9
Турция		1	1			2
Сърбия		1				1
Общо	10	17	10	6	9	52

9.4. Международното измерение

Известен брой международни партньори участваха в дейности по СТИ, като те представляват около 3 % от всички участници в проекти, финансирани през 2011 г. Обхватът на придобития опит с международни партньори значително се различава по технологични сектори. Той зависи също така от стратегиите и полезните взаимодействия, които СТИ осъществява в научните изследвания, иновациите или в сферите на регулиране.

Както е показано в таблицата по-долу, Съединените американски щати проявиха интерес към почти всички СТИ и като цяло са с най-голямо участие във финансираните проекти.

Държава	Инициатива за иновативни лекарства (IMI)	„Горивни клетки и водород“ (FCH)	„Чисто небе“	Вградени изчислителни системи (ARTEMIS)	Наноелектроника (ENIAC)	Общо
САЩ	3	1	1	1		6
Русия			1			1
Китай		1				1
Корея		1				1
Канада		1				1
Общо	3	4	2	1	0	10

С оглед да бъдат конкурентоспособни на световния пазар, предприятията трябва не само да засилят сътрудничеството си и да намалят разпокъсаността в Европа, но и да установят полезни взаимодействия другаде, и по-специално с основни международни участници. Следователно международното измерение на съвместните технологични инициативи се явява елемент, който ще бъде доразвит. Комисията понастоящем обсъжда със съвместните предприятия как да се постигне сътрудничество с международни партньори, за да се отговори на специфичните нужди на съответните сектори.

„Горивни клетки и водород“ вече преработи своя многогодишен план за изпълнение, за да го направи по-амбициозен и конкурентоспособен в сравнение с усилията в световен мащаб в съответната технологична област. Актуализираната програма за стратегически научни изследвания на ARTEMIS ясно показва с какво трябва да допринесат през следващото десетилетие всички участници в НИРД в областта на вградените системи в Европа, за да стане тя водеща в тази област.

9.5. Портфейл за отпускане на безвъзмездни средства

Портфейлът от споразумения за отпускане на безвъзмездни средства (СОБС) варира за различните съвместни предприятия, заедно с вида на проектите, големината на консорциумите и отпуснатия бюджет. Съвместните предприятия могат не само да развиват съвместни научни изследвания, но и да подкрепят дейности по работа в мрежа (например „Горивни клетки и водород“) с действия за координиране и подкрепа, когато съответният консорциум е естествено по-малък и съставът му е различен.

	СОБС, по които са водени преговори през 2011 г.	Подписани СОБС през 2011 г.	СОБС, дейностите по които са приключени
--	---	-----------------------------	---

„Чисто небе“	24	80	7
Инициатива за иновативни лекарства (IMI)	2	13	0
„Горивни клетки и водород“ (FCH)	0	26	5
Вградени изчислителни системи (ARTEMIS)	9	10	3
Наноелектроника (ENIAC)	0	22	0
Общо	35	151	15

През първите три години на дейност портфейлите на споразуменията за безвъзмездни средства, подписани от съвместните предприятия, се различаваха по големина, брой партньори и отпуснат бюджет.

- Най-много се различават СОБС от „Чисто небе“. Броят на финансираните проекти и на подписаните СОБС е по-голям, но партньорите по отделните проекти/споразумения са по-малко на брой и бюджетите са относително малки. По поканите от „Чисто небе“ са позволени проекти със само един участник, особено ако темата за научни изследвания е толкова специфична, че само една организация (или малко на брой конкуренти при подбора и оценката) отговаря на поставените в поканата изисквания. СОБС от „Чисто небе“ са със средно двама партньора и със среден отпуснат бюджет от 515 000 EUR. Поради това, докато броят на подлежащите на подписване СОБС налага значителни управленски усилия, за координирането в рамките на консорциумите са нужни по-малко усилия.
- Инициативата за иновативни лекарства и „Горивни клетки и водород“ привличат сходни по вид консорциуми: броят на проектите е по-малък (и съответно на подписаните СОБВ), но те са по-големи както по бюджет, така и по брой партньори. Средният брой на партньорите в един проект по Инициативата за иновативни лекарства (IMI) е 26, без да се прави разлика между организации от EFPIA и извън нея, а средният бюджет по подписаните СОБС е около 10 милиона евро (само средствата, предоставяни от съвместното предприятие IMI). За „Горивни клетки и водород“ средният брой на партньорите по един проект е 9, а бюджетът за него — 3,8 милиона евро.

- При ARTEMIS и ENIAC средният брой на партньорските организации в един консорциум е съответно 23 и 22, а средният бюджет е съответно 15,8 милиона евро и 23 милиона евро¹¹.

10. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И ПЕРСПЕКТИВИ

Първите междинни оценки на съвместните предприятия бяха извършени съгласно плануваното и съответните доклади бяха приключени през април 2011 г. Общата перспектива за съвместните предприятия се счита за добра. Препоръките на външните експерти включваха подобряване на комуникациите с гражданите, въвеждане на ключови показатели за ефективност и поемане от изпълнителните директори на СП на повече от отговорностите на управителните съвети за оперативното управление. Препоръките следва да бъдат изцяло изпълнени преди извършването на втората междинна оценка през 2013 г.

През 2011 г. съвместните предприятия значително **подобриха комуникационните си дейности**, насочени към широката общественост. Забележимостта на проектите нарасна и се повиши нивото на техните основни комуникационни средства (например уебсайтовете им).

Също така, те **въведоха ключови показатели за ефективност**:

- IMI въведе ключови показатели за ефективност и за резултати по два основни приоритета: изпълнение на програмата за стратегически научни изследвания и ефективност на Програмната служба. Средният срок за отпускане на безвъзмездни средства (Time to Grant — TtG) е намален с повече от 90 дни.
- „Чисто небе“ изпълни повечето от препоръките, направени от експертите. Постиганията по интегрираните технологични демонстратори (ИТД) бяха предмет на годишен преглед от независими експерти.
- „Горивни клетки и водород“ въведе „оперативни показатели“ за проследяване на напредъка в научните изследвания и в технологичното развитие (НИТР); тези показатели се съпоставят с показатели за резултатите, като се използват целевите и последните известни резултати.
- ENIAC въведе ключов показател за ефективност (КПЕ), включващ времето, което изминава от вземането от Обществения съвет на решение за финансиране до първото плащане на всеки бенефициер.

По-нататъшният напредък ще бъде отчетен при втората междинна оценка и в годишния доклад за напредъка през 2012 г.

Тъй като сега съвместните предприятия са напълно автономни, можем да направим първоначална оценка на ползите от тях. Стабилното финансиране от страна на промишления сектор е показателно за неговия ангажимент. **МСП бяха привлечени** от темите за научни изследвания на съвместните предприятия по СТИ особено поради стабилността и приемствеността на научноизследователската и иновационната среда,

¹¹ Следва да се отбележи, че данните за ENIAC се отнасят за покани, публикувани през последните три години, докато данните за средната големина на консорциумите при ARTEMIS се отнасят само за поканата от 2011 г.

както и от условията на финансиране. Като цяло, до края на 2011 г. МСП са получили 21 % от предоставените от ЕС финансови средства. Както е отбелязано в раздел 9.2, съвместните технологични инициативи се справиха с предизвикателството да се превърнат в действително привлекателен начин за осъществяване на научни изследвания за нуждите на малките и средните предприятия. МСП могат да извлекат ползи от участието си в специфични работни условия, от темите за научни изследвания, които са с явна пазарна насоченост, както и от съвместните предприятия като инструмент, отговарящ по-добре на техните нужди.

От по-широка гледна точка, **като цяло участието на заинтересованите страни е добре балансирано** и всички страни участваха в научноизследователската дейност по съвместните технологични инициативи. Разпределението на бюджета показва, че научноизследователски организации и университети получиха средно 45 % от предоставените от ЕС финансови средства, а промишленият сектор — 34 %. Делът на други организации, като например неправителствени организации, организации шапки и фондации, в усвояването на средствата за финансиране от ЕС беше около 2 %, а на МСП — около 21 %.

През 2011 г. главните цели на научните изследвания претърпяха еволюция, за да отразят най-новите постижения в съответните технологични области. **Програмите за стратегически научни изследвания и иновации** на съвместните предприятия по СТИ бяха допълнени с амбициозни цели за по-дълъг период от време.

- В областта на въздухоплаването, „Чисто небе“ актуализира своите цели за научни изследвания съобразно препоръките, съдържащи се в доклада *Flightpath 2050, Europe's vision for Aviation* за европейската визия в тази област, изготвен през 2011 г. от Консултативния съвет за научни изследвания за въздухоплаването в Европа (ACARE).
- В резултат на преработването на програмата за стратегически научни изследвания по Инициативата за иновативни лекарства (IMI) ще се промени видът на финансираните проекти: в поканите ще се наблегне върху широкомащабни и новаторски проекти.
- „Горивни клетки и водород“ преработи своя многогодишен план за изпълнение и хоризонтът за целите за областите на приложение беше разширен до 2020 г. (вместо 2015 г.).
- ARTEMIS преработи своята програма за стратегически научни изследвания, за да се отчете по-добре естеството на вградените системи като „нервна система“ на обществото, така че да се отрази тяхното проникване във всички съвременни продукти, инфраструктура и услуги.
- Програмата за стратегически научни изследвания на ENIAC продължава да бъде подходяща за справяне с големи обществени предизвикателства, което зависи в много голяма степен от подобряването на функционалността на интегралните схеми и от намаляването на консумацията на електроенергия.

Като цяло и в сравнение с предишните версии, актуализираните програми на СП за стратегически научни изследвания и иновации до голяма степен са съобразени със стратегията за научни изследвания и иновации, представена от Европейската комисия в рамките на „Хоризонт 2020“. Тези връзки ще осигурят съгласуваност и ще улеснят привеждането на действията на ЕС в съответствие с общите цели за повишаване на

конкурентоспособността в промишлеността, за върхови научни постижения, за растеж и създаване на работни места.

Продължи **административното укрепване** на съвместните предприятия, по-специално развитието на техните структури за вътрешен контрол, като беше постигнат значителен напредък в контролните им механизми. Управителните съвети приеха стратегии за последващ одит и разгледаха нови процедури, за да завършат и укрепят своите системи за вътрешен контрол. Всички съвместни предприятия подобриха своите информационни и логистични функции.

Резултатите, постигнати досега от петте съвместни предприятия, потвърждават, че те са **амбициозни европейски инициативи** с потенциал да бъдат признати като модели за публично-частно партньорство.

Сега Комисията събира вноските от партньорите от промишлеността с оглед на по-нататъшното продължаване на дейността на СП в следващата многогодишна финансова рамка. Освен това се провеждат открити консултации с цел да се получи възможно най-широк отклик с оглед да се планира бъдещето на съвместните предприятия за следващия период на финансиране.

За в бъдеще все още остават за решаване редица проблеми:

- Административна тежест

Съвместните предприятия са относително малки, така че текущите разходи са относително големи. Един от начините за подобряване на ефективността може да е съвместните предприятия да изберат обща административна структура. Относително малкият размер на съвместните предприятия беше счетен за „рисков елемент“ от експерти, участващи в първата междинна оценка на ARTEMIS и ENIAC. Предложените от независимите експерти възможни сценарии за развитие на съвместните предприятия включваха също сливането на двете или създаването на обща структура само за административни задачи.

- Взаимно допълване и координация с други европейски и национални програми, както и ангажимент от страна на предприятията и на държавите членки в ARTEMIS и ENIAC

Време е да се положат усилия за по-добро съгласуване на програмите за научни изследвания на ARTEMIS и ENIAC с националните програми. Европейската комисия понастоящем обсъжда със заинтересованите страни възможните организационни последици, като се взема предвид и сегашната икономическа ситуация. Във връзка с това през 2010 г. бяха изготвени общи стратегически документи с Eureka — клъстерите CATRENE и ITEA2. Този подход би могъл да се окаже полезен и текат дискусии с оглед да се предостави обща рамка за СТИ, като същевременно се запазят техните специфични подходи — низходящ за СТИ и възходящ за клъстерите на Eureka, като и за двата инструмента се прилага стратегия за водеща роля на промишлеността. За всички съвместни технологични инициативи може да се потърси засилено сътрудничество с държавите членки с оглед да се укрепят полезните взаимодействия, по-специално за облагодетелстване на потенциални нови участници и на МСП.

За финансирането на проекти на Artemis и ENIAC се следва уникален тристранен модел. Партньорите получават голяма част от финансирането си от своите

правителства или регионални агенции по споразумения за отпускане на безвъзмездни средства. Съвместните предприятия също пряко финансират партньорите в размер до около 16,7 % от техните допустими разходи. Този модел на финансиране функционираше добре през първите години за ARTEMIS, но с някои ограничения — причинени главно от резкия спад на ангажиментите, поети от държавите членки в условията на икономическата и финансовата криза. През 2011 г. за първи път се прояви тенденция към увеличение, като се очаква то да продължи през 2012 г.

В обобщение на **придобития опит** през първата година на автономия на всички съвместни предприятия, през която бяха постигнати **първите успешни резултати**¹²:

- (1) Съвместните предприятия представляват новаторски модел за провеждане на научни изследвания в партньорство за технологии, считани от стратегическо значение за Европа; ангажиментът от страна на всички партньори е от жизненоважно значение, за да се постигнат очакваните резултати и да се допринесе ефективно за конкурентоспособността на Европа. Независимо от механизмите за финансиране, въведени от различните съвместни предприятия, през последните две години се проявиха известни трудности по съответстващото финансиране от страна на предприятията и на държавите членки.
- (2) Безспорно съвместните предприятия набраха скорост, придобиха известност и започна тяхното възприемане като значими в световен мащаб фактори в технологичната област, в която работят.
- (3) Следва да се предостави допълнителна гъвкавост на изпълнителните структури (съвместните предприятия), за да им се даде възможност да се съсредоточат върху научните изследвания, а не върху административни задачи; ако е необходимо, с оглед да се повиши тяхната ефективност, те могат да бъдат организирани по различен начин, за да се оптимизира използването на ресурсите.
- (4) Постиженията на СП трябва да бъдат наблюдавани и оценявани по набор от ключови показатели за ефективност (КПЕ), които следва да бъдат формулирани по начин, отразяващ тяхното многообразие, но все пак позволяващ да се правят сравнения.
- (5) Съвместните предприятия следва да запазят и дори да увеличат своята опростеност, отвореност и достъпност за всички потенциални бенефициери. Особено внимание следва да се обърне на новите участници от по-слабо представените държави и на МСП.
- (6) За всяко съвместно предприятие по СТИ следва да бъдат определени подходящи стратегии за международно сътрудничество, като се вземат предвид специфичните научноизследователски области, в които работят СП, потенциалните ползи от сътрудничеството за научните изследвания,

¹²

Виж раздела за резултатите от поканите за съответните СП в приложението.

иновациите и регулирането и, разбира се, свързаните с това допълнителни рискове.

Въз основа на придобития опит и с поглед към бъдещето, съвместните предприятия са на път да укрепят потенциала си да бъдат признати като модел за публично-частно партньорство за научноизследователските дейности в ЕС. През 2011 г. те вече осъществиха подобрения в съответствие с препоръките, направени в първата междинна оценка, и се очакват още подобрения.

Първите успехи през 2011 г., като например намаляването на производствените разходи и на разходите за поддръжка във въздухоплаването, насоченият към бъдещето анализ на икономиката на въздушния транспорт и отварянето на конкуриращи се дружества за техните промишлени партньори (например, чрез централна база данни за резултатите), показват, че съвместните предприятия по СТИ са в състояние не само да се справят с техническите предизвикателства, но и да подобрят средата за промишлена дейност и научни изследвания. През 2012 г. се очаква значителен напредък в събирането на информация за резултатите от проектите.

Освен това понастоящем се извършва първоначален анализ на ползите от ПЧП, резултатите от който ще бъдат докладвани през 2012 г. При оценката на степента на въздействие на съвместните предприятия по СТИ върху осъществяването на научноизследователски и иновационни дейности на равнище ЕС, при анализа ще се вземат предвид и критериите, определени в програмата „Хоризонт 2020“, договорена с държавите членки. В тази връзка досегашният опит на съвместните предприятия също ще бъде оценен въз основа на установените критерии за създаване на бъдещи ПЧП.

11. ПРИЛОЖЕНИЕ. ПРЕДСТАВЯНЕ НАКРАТКО НА НАПРЕДЪКА, ПОСТИГНАТ ПРЕЗ 2011 Г. ОТ СЪВМЕСТНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПО СЪВМЕСТНИТЕ ТЕХНОЛОГИЧНИ ИНИЦИАТИВИ

1.1. Съвместно предприятие „Чисто небе“ (Clean Sky — CS): основните постижения през 2011 г. накратко

ОБЛАСТ	НАПРЕДЪК — ПОСТИЖЕНИЯ
Програма за стратегически научни изследвания (ПСНИ)	Целите, поставени в ПСНИ на съвместното предприятие „Чисто небе“, бяха преразгледани, както и действителният напредък и валидността на допусканията. Резултатите от това са: актуализиран план за развитие и актуализирани прогнози за постижимите ползи за околната среда до края на работата по програмата. Първата вътрешна оценка беше публикувана през 2012 г.
Резултати от поканите	Брой покани през 2011 г.: публикувани са 3 покани (2011-1; 2011-2; 2011-3). От последната покана, публикувана през 2010 г. (2010-5), също са получени резултати. Брой на представените предложения: 322 Брой на допустимите предложения: 305 Брой на финансираните предложения: 118 Общ портфейл от проекти: 298 (включително 247 подписани споразумения за отпускане на безвъзмездни средства) Примери за успехи: - BLADE (Breakthrough Laminar Aircraft Demonstrator in Europe — „Опитен образец на принципно ново ламинарно въздухоплавателно средство в Европа“), който беше избран да бъде представен на първия Конвент за иновации, (Брюксел, 5—6 декември 2011 г.): разработена е система за мониторинг, която в реално време открива увреждания и дефекти в крило с нова конструкция — с естествен ламинарен поток, като намалява производствените разходи и разходите за поддръжка. - проектът TaxiBot Dispatch Towing Vehicle (DTV) спечели наградата за иновации през 2011 г. на Inter Airport Europe в Мюнхен. Става дума за влекач без водило за рулиране на въздухоплавателни средства с една пътека (напр. A320, B737) на летища, който позволява на въздухоплавателното средство да изключи двигателите по време на рулирането. - CARING (Contribution of Airlines for the Reduction of Industry Nuisances and Gases — „Принос на въздушните превозвачи за намаляване на вредните въздействия и газове от сектора“) е единственият проект на „Чисто небе“, в който участват въздушни превозвачи. Осъществяван от началото на 2010 г. до декември 2012 г., той има за цел да анализира по какъв начин действащите и бъдещите в областта на опазването на околната среда биха могли да засегнат в икономически аспект въздушните превозвачи и как въздушните превозвачи могат най-добре да се приспособят към промените в нормативната уредба.
Участие, включително на	През 2011 г.:

МСП	Общ брой участници: 600																								
	Брой на участниците във финансираните проекти: 238																								
	Брой на МСП във финансираните проекти: 88 — 37 % от общия брой участници																								
	Разпределение на участниците във финансираните проекти по категории: големи предприятия (ГП): 53; висши и средни учебни заведения (ВСУЗ): 54; научноизследователски организации (НИО): 43																								
	От 2009 г. до 2011 г.:																								
	Общ географски обхват на участието във финансираните проекти (по покани от № 1 до № 10) с разпределение по държави: участваха 23 държави.																								
	<table><tr><th>Държави с най-много участници</th><th>Общ брой на участниците</th><th>Брой координатори</th><th>Брой</th></tr><tr><td>Обединеното кралство</td><td>52</td><td>45</td><td>97</td></tr><tr><td>Германия</td><td>52</td><td>34</td><td>86</td></tr><tr><td>Испания</td><td>31</td><td>31</td><td>62</td></tr><tr><td>Италия</td><td>28</td><td>33</td><td>61</td></tr><tr><td>Франция</td><td>39</td><td>45</td><td>84</td></tr></table>	Държави с най-много участници	Общ брой на участниците	Брой координатори	Брой	Обединеното кралство	52	45	97	Германия	52	34	86	Испания	31	31	62	Италия	28	33	61	Франция	39	45	84
Държави с най-много участници	Общ брой на участниците	Брой координатори	Брой																						
Обединеното кралство	52	45	97																						
Германия	52	34	86																						
Испания	31	31	62																						
Италия	28	33	61																						
Франция	39	45	84																						
	Участници от асоциирани държави (Швейцария, Израел, Норвегия, Турция) координираха 10 печеливши проекта. Един китайски и един руски участник също бяха подбрани по покани от 2010 г. и от 2011 г. — и двамата като координатори.																								
Комуникации	„Чисто небе“ взе участие в две големи европейски технически конференции (Aeroday в Мадрид и на авиошоуто в Париж). В Анкара, Дъблин, Лисабон, Тулуза, Виена и Варшава бяха организирани информационни дни за потенциалните кандидати.																								
	„Чисто небе“ участва в първия Конвент за иновации, проведен в Брюксел на 5 и 6 декември. В Брюксел то беше домакин на съвместна проява с други СТИ в Европейския парламент, която се състоя на 5 и 6 октомври.																								
	Уебсайтът беше преработен през април, а тримесечният бюлетин се изпраща на около 3000 получатели. Публикувани бяха три съобщения за медиите във връзка с важни събития и „Чисто небе“ беше споменато в 14 статии и публикации в ЕС.																								
	През юни 2011 г. „Чисто небе“ организира кръгла маса относно научните изследвания в областта на въздухоплаването в Централна и Източна Европа, за да се стимулира участието на по-малко активните региони в Европа.																								
	Публикувана беше специална рубрика за опита на МСП с „Чисто небе“ (2 интервюта).																								
Управление	През 2011 г. управителният съвет заседава четири пъти. На заседанието през декември бяха избрани председател (Charles Champion) и заместник-председател (Catalin Nae).																								

1.2. Съвместно предприятие IMI („Инициатива за иновативни лекарства“): основните постижения през 2011 г. накратко

ОБЛАСТ	НАПРЕДЪК — ПОСТИЖЕНИЯ
Програма за стратегически научни изследвания (ПСНИ)	Завършено е преработването на ПСНИ, като ударението е преместено върху широкомащабни, новаторски проекти.
Резултати от поканите	Брой покани, публикувани през 2011 г.: 1. От последната покана, публикувана през 2010 г. (покана 3-2010), също са получени резултати. И по двете покани беше използвана двуетапна процедура за представяне и оценяване на предложенията. Брой на представените предложения (изразяване на интерес, първи етап на представяне на предложение): 118 Брой на допустимите предложения: 110 Брой на финансираните предложения: 14 Общ портфейл от проекти: 30 Примери за успехи: В резултат на NEWMEDS, проект на IMI в областта на лечението на депресия и шизофрения, бяха създадени нови бази данни, позволяващи събирането и съхранението на големи масиви от данни, което доведе до изграждането на най-голямото известно хранилище на данни от клинични изпитвания на антипсихотични средства. То съдържа получени от петте водещи фармацевтични дружества в тази област данни за 23 401 пациенти. За повече информация виж: http://www.newmeds-europe.com/
Участие, включително на МСП	Общ брой участници: общо 1377 за покани № 3 (438) и № 4 (939) Брой участници във финансираните проекти: общо 266 за покани № 3 (123) и № 4 (143). За покана № 3 трябва да се добавят 53 дружества от EFPIA. За покана № 4 броят на дружествата от EFPIA все още не е известен. Брой на МСП във финансираните проекти: 47 — т.е. 17,7 % от общия брой на участниците по покани № 3 и № 4. Разпределение на участниците във финансираните проекти по категории, с изключение на промишлеността: организации на пациенти: 6; висши и средни учебни заведения (ВСУЗ): 208; други (ДР): 5 Брой участници във финансираните проекти по покана 2010-3 с разпределение по държави (все още липсват данни по покана 2011-4): участваха 19 държави. Държави с най-много участници Общ брой участници

	Обединеното кралство 28 Германия 21 Нидерландия 13 Франция 11 Швеция 9 Освен това трима партньори от САЩ участваха в три печеливши консорциума. Израел и Исландия бяха представени с по 2 участници, а Швейцария — с 6.
Комуникации	IMI проведе 6 мероприятия в 4 държави, всяко от които с между 60 и 250 участници. В Брюксел IMI участва в проявата за съвместните технологични инициативи, организирана в Европейския парламент на 5 и 6 октомври. Издадени бяха шест съобщения за медиите, които бяха разпространени сред целева група, наброяваща повече от 150 журналисти. В медии и списания бяха публикувани около 30 статии, 6 от които са предназначени за специализираната научна общност. Бюлетинът на IMI се разпространява сред 1500 абонати, а уебсайтът регистрира до 9000 посетители на месец.
Управление	През 2011 г. управителният съвет заседава три пъти. В допълнение към решения за управлението на съвместното предприятие по СТИ, съветът назначи членовете на научния комитет.

1.3. Съвместно предприятие „Горивни клетки и водород“: основните постижения през 2011 г. накратко

ОБЛАСТ	НАПРЕДЪК — ПОСТИЖЕНИЯ				
Програма за стратегически научни изследвания (ПСНИ)	Завършено е преработването на многогодишния план за изпълнение. Перспективата за преразглежданите цели за областите на приложение е удължена до 2020 г. (вместо 2015 г.) за по-добро съответствие с „Хоризонт 2020“.				
Резултати от поканите	Брой покани през 2011 г.: 1 Брой на представените предложения: 82 Брой на допустимите предложения: 80 Брой на финансираните предложения: 30 Общ портфейл от проекти: 98 (включително 76 подписани споразумения за отпускане на безвъзмездни средства) Примери за успехи: Редица големи европейски градове понастоящем са пионери в разработването и въвеждането на градски автобуси, захранвани с енергия от екологосъобразни водородни горивни клетки. Работата по проекта Clean Hydrogen In European Cities (CHIC — „Чист водород в големите европейски градове“) започна през ноември 2010 г., за да се спомогне за разработването на автобуси с водородни горивни клетки за обществен транспорт и се проправи пътят за широкото използване на тази технология и необходимата инфраструктура от 2015 г. нататък. Проектът е важна следваща стъпка към пълната пазарна реализация на автобуси, захранвани с енергия от водородни горивни клетки. CHIC има за цел да съкрати срока за пускане на технологията на пазара и да спомогне за нейния пазарен пробив. За повече информация виж: http://chic-project.eu/				
Участие, включително на МСП	Общ брой участници: 667 Брой участници във финансираните проекти: 285 Брой на МСП във финансираните проекти: 73 — 25,6 % от общия брой участници Разпределение на участниците във финансираните проекти по категории: големи предприятия (ГП): 76; научноизследователски организации (НИО): 77; висши и средни учебни заведения (ВСУЗ): 49; органи от обществен сектор (ООС): 3; други (ДР): 7 Участници във финансираните проекти, с разпределение по държави: участваха 26 държави. <table> <tr> <td>Държави с най-много участници</td><td>Общ брой на участниците</td></tr> <tr> <td>Германия</td><td>67</td></tr> </table>	Държави с най-много участници	Общ брой на участниците	Германия	67
Държави с най-много участници	Общ брой на участниците				
Германия	67				

	Обединеното кралство 36 Франция 31 Италия 30 Белгия 26 Пет международни партньора (от САЩ, Корея, Китай, Канада и Сърбия) участваха в научноизследователските дейности на „Горивни клетки и водород“ с по един участник във финансираните проекти.
Комуникации	През 2011 г. „Горивни клетки и водород“ създаде нов уебсайт, който от март до края на годината е бил посетен над 40 000 пъти. В ЕС бяха организирани три основни прояви, а програмната служба и изпълнителният директор участваха в 25 външни прояви и конференции, някои от които извън Европа (в САЩ, Япония, Корея, Китай и Канада). „Горивни клетки и водород“ участва в проявата за съвместните технологични инициативи, организирана в Европейския парламент на 5 и 6 октомври.
Управление	През 2011 г. управителният съвет заседава три пъти. В допълнение към решения за управлението на съвместното предприятие по СТИ, съветът единодушно избра през юни своя нов председател, г-н Pierre Etienne Franc (от Air Liquide).

1.4. Съвместно предприятие ARTEMIS: основните постижения през 2011 г. накратко

ОБЛАСТ	НАПРЕДЪК — ПОСТИЖЕНИЯ														
Програма за стратегически научни изследвания (ПСНИ)	Индустриална асоциация ARTEMIS представи през май своята преработена ПСНИ. След това съвместното предприятие актуализира своите цели за научни изследвания.														
Резултати от поканите	Брой покани през 2011 г.: 1 (представяне и оценяване на два етапа) Брой на представените предложения (пълни предложения за проекти): 27 Брой на допустимите предложения: 27 Брой на финансираните предложения: 8 Общ портфейл от проекти: 44														
Участие, включително на МСП	Общ брой на участниците (пълни предложения за проекти): 540 Брой участници във финансираните проекти: 206 Брой на МСП във финансираните проекти: 62 — 31 % от общия брой на участниците Разпределение на участниците във финансираните проекти по категории: големи предприятия (ГП): 73; научноизследователски организации (НИО), висши и средни учебни заведения (ВСУЗ), взети заедно: 71. Участници във финансираните проекти, с разпределение по държави: участваха 17 държави. <table> <tr> <th>Държави с най-много участници</th><th>Общ брой участници</th></tr> <tr> <td>Испания</td><td>31</td></tr> <tr> <td>Италия</td><td>28</td></tr> <tr> <td>Германия</td><td>23</td></tr> <tr> <td>Финландия</td><td>19</td></tr> <tr> <td>Франция</td><td>15</td></tr> <tr> <td>Австрия</td><td>15</td></tr> </table> САЩ участваха по поканата от 2011 г. с 1 финансиран проект.	Държави с най-много участници	Общ брой участници	Испания	31	Италия	28	Германия	23	Финландия	19	Франция	15	Австрия	15
Държави с най-много участници	Общ брой участници														
Испания	31														
Италия	28														
Германия	23														
Финландия	19														
Франция	15														
Австрия	15														
Комуникации	ARTEMIS участва в 6 мероприятия, проведени съвместно с национални партньори за популяризиране на поканите за представяне на предложения и на														

	результатите от проекти сред заинтересованите страни и потенциалните бенефициери. През юни беше проведен летен лагер на Индустриална асоциация ARTEMIS, последван от четири други големи прояви. ARTEMIS подпомогна организирането на съвместна проява за съвместните технологични инициативи в Европейския парламент на 5 и 6 октомври. Бяха издадени три броя на списание ARTEMIS и бяха публикувани нови информационни брошури. Освен това бяха публикувани девет статии в различни държави от ЕС. Подобрен беше визуалният облик на съвместната технологична инициатива.
Управление	Управителният съвет (УС) проведе три заседания, а общественият съвет (ОС) — две. В допълнение към решенията за управлението на съвместното предприятие по СТИ, УС се съгласи да включи в многогодишния план за кадровата политика вариант за наемане на командировани национални експерти.

1.5. Съвместното предприятие ENIAC: основните постижения през 2011 г. накратко

ОБЛАСТ	НАПРЕДЪК — ПОСТИЖЕНИЯ						
Резултати от поканите	Брой покани през 2011 г.: 2 (при покана № 1 беше използвана двуетапна процедура за представяне и оценяване на предложенията, а при покана № 2 – едноетапна). Брой на представените предложения (пълни предложения за проекти): 17 Брой на допустимите предложения: 16 Брой на финансираните предложения: 12 Общ портфейл от проекти: 40						
	Примери за успехи: През февруари 2008 г. започна работата по проекта E3Car с цел справяне с основните предизвикателства по управлението на силовото предаване на електрически превозни средства и намаляване на енергийните загуби в междинните степени на силовото предаване. E3Car спечели награда за иновации през ноември 2011 г. за големи достижения в усъвършенстването на няколко ключови компонента, и по-специално за: - подобрение на преобразуването и разпределението на енергията с 10 %; - повишаване на енергийната ефективност с общо 35 %. По проекта бяха създадени 28 опитни образца и концепция за архитектурата на електрически превозни средства, разработени бяха и още 7 съвместни проекта за електрическа мобилност с участието на повече от 100 партньори и с общ бюджет от 180 милиона евро. За повече информация виж: http://www.e3car.eu/						
Участие, включително на МСП	Общ брой на участниците (пълни предложения за проекти): 286 Брой участници във финансираните проекти: 195 Брой на МСП във финансираните проекти: 74 — 37,9 % от общия брой участници Разпределение на участниците във финансираните проекти по категории: големи предприятия (ГП): 71; научноизследователски организации (НИО): 50 Участници във финансираните проекти, с разпределение по държави: участваха 19 държави. <table data-bbox="446 1769 1085 1982"> <thead> <tr> <th>Държави с най-много участници</th><th>Общ брой участници</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Нидерландия</td><td>49</td></tr> <tr> <td>Германия</td><td>29</td></tr> </tbody> </table>	Държави с най-много участници	Общ брой участници	Нидерландия	49	Германия	29
Държави с най-много участници	Общ брой участници						
Нидерландия	49						
Германия	29						

	Италия 26 Франция 21 Австрия 12 Петима участници от Израел са присъединиха към печеливши консорциуми по покана № 2.
Комуникации	ENIAC проведе 10 лични срещи с представители на държави членки или на органи от общественения сектор. Съвместното предприятие помогна да се организира форум по наноелектроника в ЕС, на който връчи своята нова награда ENIAC за иновации. ENIAC подпомогна организирането на съвместната проява за съвместните технологични инициативи в Европейския парламент на 5 и 6 октомври. ENIAC участва и в редица международни събития.
Управление	През 2011 г. управителният съвет (УС) проведе три заседания, а общественият съвет (ОС) — пет. В допълнение към решения за управлението на съвместното предприятие по СТИ, УС реши да отправи покана за изразяване на интерес към пилотни линии във връзка с главни базови технологии (ГБТ).